

MAGYAR LAPOK

X. évfolyam, 113 (2675) szám

KERESZTENY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, — 1941 május 19

Papen élénk tevékenységet fejt ki Ankarában

Az iraki hadügyminiszterrel is megbeszélést folytatott. — Berlin újabb diplomáciai sikerekre számít. — A hadügyminiszter hazatérése után rendkívüli ülést tartott az iraki kormány

Még e héten aláírják a német-francia megegyezést

Isztanbulból jelentik (Bud. Tud.): Az ankarai német nagykövet állomáshelyére való visszaérkezése óta igen fontos és élénk tevékenységet fejt ki. Nemszak a török köztársasági elnököt látogatta meg, hanem számos török vezető férfival és ankarai diplomatával is tárgyalt. Megbeszélést folytatott az iraki hadügyminiszterrel is.

A hadügyminiszter a pénteki megbeszélés után visszatért Bagdadba, ahol röviddel ezután az iraki kormány rendkívüli ülésre ült össze. Ankarában az a vélemény alakult ki, hogy mivel a nagykövet jelen volt a Hitler-Darlan találkozón, Ankarában hamarosan olyan diplomáciai tevékenység indul meg, amely összefügg Németország közelkeleti katonai vállalkozásával.

Zürichből jelentik (Bud. Tud.): A *Neue Zürcher Zeitung* jelentése szerint Németország újabb nagy diplomáciai tevékenységében nagy szerepet játszik a Közelkelet. A Délkelet-Európában, illetve a Balkánon megszerzett katonai támaszpontok kiindulási állásokul fognak szolgálni a további akció számára. Ezeknek az akcióknak a célja a Földközi-tengeri és a Földközi-tengerrel szomszédos országokban lévő brit állások megsemmisítése. Az iraki csapatok Anglia elleni harca ebből a szempontból már elege felkellette Németország érdeklődését. A német diplomácia ankarai fokozott tevékenységét kapcsolatba hozza azzal a ténnyel, hogy Papen német nagykövet újból érintkezésbe lépett a vezető török államférfiakkal, amely fontos mozzanata a közelkeleti helyzet tisztázására irányuló német tevékenységnek és nyilvánvalóan összefüggésben áll az etérben lezajlott legutóbbi eseményekkel. A lap végül megállapítja, hogy a német diplomácia fáradozásainak eddigi eredménye tekintetében Berlinben megelégedés tapasztalható és további sikerekre számítanak.

FELTÜNŐ TÖRÖK SAJTÓHANG NÉMETORSZÁGGAL KAPCSOLATBAN

Isztanbulból jelentik (NST.): Ifjéni politikai körökben élénk feltűnést keltett *Sadak* képviselő cikke az *Aram* című lapban. A cikk olyan építő szellemben foglalkozik a török-német viszonytal, amely felülmúlja

az utóbbi időkben megjelent barátságos hangú cikkeket is. Megállapítja, hogy amint a háború közeledett a Balkánhoz, Törökország fokozta azt a szándékát, hogy kivülmarad a háborun, amíg nem éri támadás. Németország bebizonyította, hogy csupán egyetlen terve van: le akar sújtani Angliára. Eppen ezért nem keres céltalanul új hadszíntereket s így nincs oka a Törökország ellen irányuló támadásra sem. Erre csak akkor kerülhet sor, ha Törökország maga lenne Németország hábo-

rus célja. Téves volt az a híresztelés, hogy Németország birtokába akarja venni a tengerszorosokat. Németország időközben megszállotta az aegai tengeri szigeteket, amelyek jó támaszpontok. Irak fellázadt és a szíriai légi utak Németország rendelkezésére állanak. Ilyen körülmények között csak rémlátók képzelhetik el, hogy Németország Törökországon át akar eljutni Afrikába. Mindezekből a tényekből kiderül, hogy Törökország és Németország egyaránt meg akarja óvni a békét.

Növekszik az angolelles hangulat Franciaországban

Zürichből jelentik (B. T.) Vichy jelentése szerint a szíriai repülőterek ellen intézett brit bombatámadások Franciaországban felháborodást keltettek. A bombázásokról adott angol nyilatkozattal kapcsolatban vichy illetékes helyen továbbra is ragaszkodnak ahhoz a magyarázathoz, hogy francia részről nincs szó a fegyverszüneti egyezmény megsértéséről. Francia körök változatlanul azon az állásponton vannak, hogy a német repülőgépek csak kényszerleszállást hajtottak végre a szíriai repülőtereken. Utalnak arra, hogy ezek a repülőterek a győztes hatalmak kiküldött bizottságának ellenőrzése alatt áll, úgy hogy a francia kormány nem rendelkezhetik szabadon a repülőterekkel. Francia kormánykörök igen éles hangon foglalnak állást Roosevelt mult heti beszédével kapcsolatban. A lapok felszólítást kaptak a kormánytól, hogy támogassák a kor-

mány politikáját. A lapok most első ízben irnak az Egyesült Államok ellen. Emlékeztetnek a dakari és dünkirkheni visszavonulásra. A sajtóhadjárat arra irányul, hogy a francia tömegek britellenes hangulatát, amely az elmúlt nyáron keletkezett, most újra felélessze.

FRANCIAORSZÁG RÖVIDESEN TEVÉKENY RÉSZT VESZ AZ EURÓPAI POLITIKÁBAN

Az Esti Ujság jelentése szerint berlini politikai körökben úgy tudják, hogy a német-francia tárgyalásokon a legfontosabb alapvető kérdéseket megtárgyalják és ezekben a kérdésekben teljes egyetértés mutatkozott. Valószínűnek tartják, hogy a német-francia megegyezést pár napon belül még a hét közepén aláírják. Az ünnepélyes aktus után Franciaország aktív módon bekapcsolódik az európai politikába.

Irak erőteljes támadásra készül

Beirutból jelentik: Az iraki hadsereg elérkezettnek látja az időt erőteljes ellenátadás megindítására. A légi erő hevesen bombázta Basrában az angol hajókat. A bombázás rendkívül eredményes volt.

Washingtonból jelentik (NTI): Hull külügyminiszter vasárnapi rádióbeszédében azt állította, hogy a tengelyhatalmak a világalalom elérése céljából a tengerek ellenőrzésére

töröksenek. Az Egyesült Államok kormánya biztosítani fogja, hogy Anglia elegendő hadianyagot kapjon a sikeres ellenállás folytatására. Erre az utat és módot meg fogják találni és nem fogják megengedni, hogy ebben a feladatban akadályozzák őket.

Algeirasból jelentik (NTI): A gibraltári dokkokban a Renovon páncélosaián kívül jelenleg 5 tor-

pedórombolót javítanak. Egy pán céloshajóból, egy repülőgépanyahajóból és öt torpedórombolóból álló angol hajóhad szombat délután elhagyta Gibraltár kikötőjét. Gort tábornok beszédet mondott, amelyben lelkesítette a csapatokat.

Berlinből jelentik (NTI): Május 19-re virradó éjjel gyengébb angol egységek behatoltak Észak-Németországba és Dániába. Schleswig-Holsteinben egy város környékén néhány bombát dobtak le, amelyek nem okoztak kárt. A német léghárítás által visszavonulásra kényszerített ellenséges gépek Északnyugat-Németország partvidéke felett célzás nélkül bombákat dobott le. Elpusztítottak egy tanýt. Eddigi hírek szerint emberek nem haltak meg.

ISMET SÜLYOS NAPJA VOLT AZ ANGOL HAJÓHADNAK

Berlinből jelentik: A német légi-erő vasárnap és a hétfőre virradó éjjel újból igen hatásos támadást hajtott végre brit hajók ellen. Skócia nyugati partján német harcirepülőgépek — mint a Német Távíratú Iroda értesül — megrongáltak karavánban haladó két felfegyverzett ellenséges kereskedelmi hajót. Ezeket súlyos bombatalálatok érték. Az egyik tüz ütött ki. Az elmúlt éjjel a brit vizeken öt angol kereskedelmi hajót, összesen 22.000 tonnával ért találat. Ezenkívül összesen 11.000 tonna ürtartalmu két hajót olyan súlyosan megrongáltak, hogy elvesztésük valószínű. A Földközi-tenger terében is súlyos csapásokat mérünk a brit hajókra. Harci gépek és z hanóbombázók támadást hajtottak végre a Sudda-öböl ellen. Két kis kereskedelmi hajó elstülyedt. Négy másik hajót, amelyeknek ürtartalma mintegy 12—15.000 tonna volt, súlyosan megrongáltak.

Berlinből jelentik (NTI): Német harci és zuhanó bombázók a Sudda-öbölben összevont brit hajók ellen intézett támadása során a brit Földközi-tengeri hajóhad néhány egységét is találat érte. Egy órkálót három bombatalálat ért és egy nehéz bomba közvetlenül a hajó oldalára mellett csapott le. Valószínű, hogy a hajó vizalatti része megrongálódott. Ezenkívül középnagyasú és nehéz bombák érték két torpedórombolót.

Horvátországra nagy munka vár

— mondotta Pavelics államfő, aki Rómából Triesztbe érkezett

Rómából jelentik (Stefani): Pavelics fogadta a Stefani iroda főszerkesztőjét és nyilatkozott előtte a tegnapi nap eseményeiről. Kijelentette, hogy az aláírt egyezmény a két ország földrajzi helyzetének és kapcsolatának következménye. Ezek az egyezmények alapot nyújtanak a kulturális, politikai és gazdasági kapcsolatok kifejlesztésére. A határok — ugymond — nem elzáró vonalat, hanem összekötő kapcsot jelentenek. Nagy munka vár Horvátországra, amely az új európai rend keretében újja akarja építeni azt, amit az elmúlt 20 esztendőben leromboltak. Horvátország olyan kezdeményezésekkel, amelyek elősegíthetik az együtt-

működést, fenn akarja tartani a kapcsolatokat Olaszországgal.

Triesztből jelentik (Stefani): Pavelics horvát államfő Rómából jövet a horvát kiküldöttek kíséretében Triesztbe érkezett. A fogadására meg-

A kínai kommunisták már nem harcolnak Japán ellen

Tokióból jelentik (Domei): A japán hadsereg arra törekszik, hogy teljesen elszigetelje a csunkingi kormányt a külföldi megsegítéstől. Az Angliából és

jelent triezsi előkelőségek előtt megelégedéssel jelentette ki, hogy a megállapodások a legszívélyesebb légkörben, teljes megértésben, bámulatosan gyorsan jöttek létre.

Rómából jelentik: A közvéleményt erősen foglalkoztatja a Balkán új rendezésének ügye. Pillanatnyilag Montenegró kérdése áll előtérben. Ezzel a kérdéssel foglalkozik Ansaldo is a *Telegrafo*-ban Meggyőződése szerint rövidesen sor kerül Montenegró helyreállítására, amely erős kapcsolatban áll majd Olaszországgal.

Amerikából történő utánpótlás utjai részben már japán ellenőrzés alatt állnak, s a Szovjet sem szállít már hadiszereket Kínába. Angol részről az a vélemény, hogy ez az orosz-japán meg egyezés következménye, ugyanint az is, hogy a kínai kommunisták csapataik megszüntették az ellenszerekeket Japánnal szemben.

Japán katonai küldöttség érkezett Rómába

Rómából jelentik: Jamasita tábornok és Nomura tengernagy vezetése alatt álló japán küldöttség megérkezett Rómába. A tömeg lelkesen ünnepelte a küldöttséget.

A japán küldöttség látogatást tesz a keleti arcvonalon, a hadi üzemekben és megtekintti az olasz légi és tengerészeti támaszpontokat.

Férje után szökött át a határon egy árpádi asszony

Nagyvárad. Saját tud. Kis Benjámint Árpád községbeli lakos az új határok megvonása után ez év február haváig Nagyváradon tartózkodott, abban a reményben, hogy rövidesen visszacsatolják a Romániába rekedt szinmagyar községet is. Várakozását egyelőre nem kísérte eredmény s ezért családjához utazott. A románok nem nézik jó

szemmel Kis hazaérkezését s a szokásos gyűlölködések közepette kiutasították falujából azt tanácsolva utava val, hogy menjen csak Horthyhoz, ha ott jobban szereti.

Kis Benjámint utlevél nélkül, május 2-án átlépte a határt és férje után szökött Nagyváradra. A magyar határőrök azonban elfogták és a varadi ügyészségnek adták át. Hétfőn tárgyalta ügyét a törvényszék és tíznapos börtönlátogatás után 2 heti fogházra ítélte. A büntetést a vizsgálati fogsággal kiváltották szemeltették és Kisné azonnal szabaddalra helyezték és itt is marad váradon, mert a történetek után nem tanácsos Árpádra visszatérnie addig, amíg a járulégi határvonal fenn áll.

Hirdessen a Magyar Lapokban

Diákünnepély a kereskedelmi iskolában

Nagyvárad. Saját tud. Szépen sikerült ünnepélyt rendezett szombaton délután a nagyváradai kereskedelmi iskola ifjusága. Az ünnepélyen előadások, szavaltatok, ének és zeneszámok váltakoztak és egy kis egyfelvonásos is színrekerült. Kiemelkedő része volt az előadásnak Kraft Lóránd most végző növendék előadása Ady varázos és hazafias költészetéről, amelynek kere-

tében az előadó és tanulótsai számos Ady verset szavaltak el, sok megértéssel és rutinnal, úgy hogy ez a modern irodalom alapos ismeretéről tesz tanubizonyosságot. Az ünnepély sikere Kovács Viktor zenetanár és Bartsch Sándor igazgató és irodalomtörténeti tanár emelkedett felfogását és buzgóságát dicséri.

Fényes ünnepséggel iktatták be az alispánt főgondnoki tisztségébe

Nagyvárad. Saját tud. A történelmi nevezetességű Nagykereki Református Egyházközség vasárnap délelőtt fel-emelő ünnepség keretében iktatta be vitéz Nadányi János alispánt főgondnoki tisztségébe. A Nagyváradról érkező vendégeket a falu határában, az egykori trianoni határon fogadta a község vezetősége, élén Bősörményi Jenő főjegyző és kerékpáros levele díszszázad. A heiktatási ünnepség a templomban folyt le, majd az iskolában szászteritikes díszbéd volt, amelyen az új főgondnok a Kormányzóra üritette poharát.

Inczedy-Jochsmann Ödön, Kolozs-megye főispánja mondott megnyitóbeszédet a német könyv és folyóirat kiállításán

Kolozsvárról jelentik: Ma nyílt meg ünnepélyesen a kolozsvári Ferenc József Tudományegyetem egyik termében a német könyv- és folyóiratkiállítás. A kiállítás védnökei az egyetem rektora, dr. Inczedy-Jochsmann Ödön főispán, Keledy Tibor polgármester és a kolozsvári német konzul. A kiállítás megnyitóján dr. Inczedy-Jochsmann Ödön főispán mondott ünnepi beszédet, amelyben hangoztatta a német és a magyar nép fegyverbarátságát, valamint azt a tényt, hogy a két nép együtt küzd az új, igazságosabb európai rend megvalósításáért. Az ünnepi beszéd után a szegedi egyetem német rektora végigkalauzolta a megjelent előkelőségeket a kiállítás helyiségein. A kiállítás május 27-ig marad nyitva.

Jól sikerült a Góbé-est

Nagyvárad. Saját tud. A Református Kulturpalota nagytermében Horváth Gizella színművésznő, a reformátusok zenekarával együttesen sikerült góbé-est rendezett szombaton és vasárnap este. Mindkét előadást nagyszámú közönség nézte végig. Horváth Gizella szép küldetést teljesít azáltal, hogy szerte az országban személyes közreműködésével székely esteket rendez, amelyek nagymértékben hozzájárulnak a székely nép és jelleg megismeréséhez olyanok előtt is, akiknek talán nem volt alkalmuk a székely lelkiségnek közelébe férközni. A nagyváradai góbé-estek, amelynek műsorán Horváth Gizella mellett a református ifjuság legjobb műkedvelői szerepeltek, a legszebb siker jegyében zajlottak le.

DISZELŐADÁST RENDEZ A SZÉKELY EGYETEMI ÉS FŐISKOLAI HALLGATÓK BIHAR-NEMZETSEGE. Nagyvárad. Saját tud. Mint értesítünk, a Székely Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Egyesületének Bihar nemzetsege június hó második felében magas színvonalú diszelőadást rendez budapesti művészek fellépésével. A *Szeffe*-nek ez lesz városunkban első bemutatkozása. A diszelőadást a *Szeffe* megbízásából Bartos Gyula és Bartha László budapesti egyetemi hallgatók rendezik. Ugy a diszelőadás, mint a *Szeffe* ismeretelésre még vissza térünk. A diszelőadás jövedelmét a *Szeffe* az erdélyi menekült egyetem hallgatók felszámolására fordítja.

„Magyar Lapok” gyűjtése az árvizkárosultakért

Ma az érsemlyéni katolikus hívek vezetnek

Eddigi gyűjtésünk: 11.782.59 P
Ujabb adományok:
Római Katolikus Tanítónőképző Intézet, Szatmárnémeti 3.82 P

Római Katolikus Plébánia, Érsemlyén: Bokor Istvánné 3, Lorencz Mihályné 2, Horváth Kálmán 20, Tomes Ibolya —30, Tóth János 2, Molnár Gábor —54, Bocárszki István 1, Jelényi Ferenc 1.50, Jávorka Rudolf 2, Tacsik Elekné 2, Jobbágy Jánosné 1, Debreczeni Miklósné 2, Orosz Lászlóné —50, Boros Lajos 1, Speth József 2, Egy adakozó 6, Márton József 6 pengő, Gyetkó Mihály tanító 2, Stefán György —50, Orbán István 1, Berczeli József 1, Stefán Péter —50, Gampe

Károly 5, Móczár Rozália 2, Fülöp Mária 2, összesen 62.84 P
Összesen 11.849.35 P

Megszökött Egyiptomból a hadsereg volt vezérkari főnöke

Az eltűnt pasa a tengelyhatalmak híve. Szovjetország fölvette a diplomáciai kapcsolatot Irakkal. — Transzjordániában nyomul előre a palesztinai arab főkelők vezére

Kairóból jelentik (Reuter): Az egyiptomi kormány ezer font jutalmat ajánlott fel annak, aki megmondja, hol tartózkodik Aziz el Masry pasa, az egyiptomi hadsereg volt vezérkari főnöke. Aziz el Masry, akit a tengelyhatalmak hívének tekintenek, május 16-án az egyiptomi légierő két tisztje által vezetett gépen a Kairó melletti Almaza repülőtéréről elindult nyilván a szándékkal, hogy elmeneküljön az országból.

A hivatalos közlemény szerint a repülőgépet leszállásra kényszerítették, a gép azonban nekiment a táviróvezetékeknek és elpusztult. A három ember megmenekült és azt hiszik, hogy Kairóba érkezett. A hivatalos közlemény hozzáteszi, hogy a megtalált csomagok, iratok és fényképek kétségtelenül igazolják Aziz és társai személyazonosságát.

Anglia Irakban is lábba tiporja a nemzetközi jogot

Isztabulból jelentik: Hír szerint Fawzi Kaukji,

a palesztinai arab főkelők vezére, csapataival áttörte az angolok sivatagi állásait és elfoglalta Nablus magaslátát.

Az arab szabadcsapatok harcosai nagyszámban csatlakoznak Fawzi Kaukji alakulataihoz.

Legújabb értesülések szerint a palesztinai arab főkelők vezére betört Transzjordániába, szétszórta az útjába került angolokat és tovább nyomul előre.

Bagdadból jelentik: Az iraki külügyminisztérium jegyzéket intézett valamennyi bagdadi diplomáciai képviselőhöz, amelyben legelősebben tiltakozik a vörös félholddal megjelölt kórházak és betegszállító vonatok ellen. Ebben azt a kérést intézik az összes követekhez, továbbítsák ezt a tiltakozást kormányukhoz és hozzák tudomására, hogy „az angolok állandóan megsértik a nemzetközi jogokat. A bagdadi rádió kijelenti ezzel kapcsolatban, hogy Angliának ez a tisztességtelen bánásmódja sohasem fogja megfélemlíteni Irakot. A harcot folytatják mindaddig, amíg az utolsó brit katonát el nem űzték Irak területéről.

Ankara megértést tanúsít Irak irányában

Ankarából jelentik (NTI): Az iraki nadügyminiszter kijelentette újságírók előtt, hogy Ankarában nagy megértésre talált és bizakodva tér vissza hazájába.

Damaszkusból jelentik (NTI): Az iraki sajtó cáfolja az angol hírversenek azt az állítását, hogy Ibn Szaud, aki az arab szabadság előharcosa Irakkal szemben barátságosan magatartást tanúsít.

Moszkvából jelentik (NTI): Hivatalosan közölték, hogy május 16-án Vinogradov ankarai szovjet nagykövet és Taillani ankarai irak követ között jegyzékváltás történt a Szovjetunió és Irak között diplomáciai, kereskedelmi és közuli kapcsolatok felvétele tárgyában.

Visszahívták az Egyesült Államok vichy-i nagykövetét?

Koppenhágából jelentik (Stefani): Washingtoni hírek szerint Leahy tengernagyot, az Egyesült Államok vichy-i nagykövetét a francia-német

egyezmény következményeképpen visszarendelték.

Newyorkból jelentik (Stefani): Az éjszakai órákban az amerikai rendőrség valóságos vadászatot rendezett az olaszok és németek elfogására.

Dentz tábornok rádióbeszéde a sziriai csapatokhoz

Beirutból jelentik (NTI): Dentz tábornok vasárnap rádióbeszédet intézett a sziriai és líbanoni csapatokhoz. Utalt Pétain tábornagy rendre és békére való felszólítására és hangsúlyozta, hogy Franciaországnak

A washingtoni ürügy szerint ezek jogtalanul laknak az Egyesült Államok területén. A valóságban dolgozó emberekről van szó, akik hosszú esztendőket óta laknak az országban. A letartóztatottak száma ismeretlen.

Az OFI hírügyönség jelentése szerint az északamerikai konföderáció az elnök agyából röppent ki. Az elnök azt akarja elérni, hogy a beavatkozás gondolatát elfogadják.

ninos szándékában Anglia ellen támadni, de minden lámadással szembe fog szállani. Végül kijelentette: azt a megbízást kapta, hogy tartsa a Közelkeletet Ezt a megbízást végrehajtja.

Egy rosszul sikerült búcsú-vacsora

Moszkvából jelentik (NTI): A moszkvai angol nagykövet szombaton este a volt belga, norvég és jugoszláv kormányok Moszkvából elutazó képviselői tiszteletére búcsú-

estét rendezett. A volt belga és volt norvég követ lemondta a meghívást. A svéd követ pedig, akit szintén meghívtak, nem jelent meg.

Nagy sikerrel szerepelt Mécs László Nagyvárad keresztény magyar közönsége előtt

Nagyvárad. Saját tud. Mécs László nagyváradai szavalóestje a legteljesebb siker jegyében zajlott le szombaton este. Ugyancsak hatalmas sikere volt a vasárnap délelőtti előadásnak, amikor a diákoknak szavalt a magyar irodalom egyik legnagyobb élő alakja.

Mécs László nagyváradai előadásait a Dolgozó Leányok helybeli csoportjai és a Legényegylet rendezte XIII. Leó pápa Rerum Novarum című szociális körlevelének ötvenéves jubileuma alkalmával. A szombati ünnepi estén mindenki ott volt, aki valamit számít Nagyvárad igaz keresztény magyar társadalmában. Feltűnt azok távolmaradása, akiknek esetleg kelemetlenek lettek volna a költő szociális igazságai. Annál bensőségesebb volt azonban az ünnepi est hangulata.

Az Orsolya Zárda növendékeinek ügyes táncjelenete nyitotta meg az ünnepélyt. A táncszámot Kellner Ádi

Hirdessen a Magyar Lapokban

torna- és táncitanárnő tanította be. Tóth Imre csehlóművész. a most megnyíló Városi Zeneiskola tanára következett ezután két mesterien interpretált számmal. A zongorakíséretet Macalik Gabriella zongoraművész nő szolgáltatta nagy hozzáértéssel. Majd Géczy Lajos ismertette Mécs László életét és költészetét s utána maga a költő jelent meg a közönség szünni nem akaró szeretetnyilvánításai között a színpadon. Minden versének elszavalását kis, közvetlen előjáró beszéddel vezette be, ami csak fokozta a hatást.

Mécs László előadóművészetét már jól ismeri a közönség, de valahányszor az emelvényre lép, mindig újabb és újabb szépségeket fedezhet fel benne. Az a mély átélés, az a drámai erő, amivel a rendszerint kis epikai magból kikelő, magasztos szárnyalású lírát interpretálja, mélyen megrázza és magával ragadja a hallgatóságot. A legegyszerűbb kiindulási versben is mindig a világmindenség nagy ritmusát és az egész emberiség szíve dobbanását érezzük szavaiból s ez ad Mécs László meg-

árcai:

1 tableta	12 fillér
2 tableta (eredeti zacskóban)	24 fillér
20 tableta (eredeti dobozban)	P 1.85

Magyar gyártmány!

nyilatkozásának különös jelentőséget. A közönség valósággal elbűvölve hallgatta a költőt s minden vers után zajos tapsokkal adott kifejezést tetszésének.

Szünet után I. Virágh Ilus mozgásművész nő mutatott be két megkapóan szép táncjelenetet „Álmodozás” és „A lélek lángja” címmel, majd Popily Baba zongorakísérete mellett Sándor Edit énekelt néhány szép műdalt olyan biztonsággal, ami bármely hívatásos enekművésznek is dícséretére válna. Virágh Ilus újabb táncjelenete és Tóth Imre tetszéssel fogadott gondolkasámai után ismét Mécs László szavalt. A közönség minden vers után elragadtatással ünnepelte a költőt, aki a zajos tapsokra szívesen adott nagy reper-toárjából néhány kedves és megkapó ráadást.

Külön dícséretet érdemel a sikeres rendezésért Hesz Márta, a Dolgozó Leányok egyik csoportjának vezetője és dr. Tempfli István legényegyleti igazgató.

Előadás után a nagyváradai keresztény ifjuság a színház előtt maglyára rakva elégette azoknak a zsidó lapoknak néhány példányát, amelyek a közelmúltban támadták Mécs Lászlót.

Felemelték a vendégipari árakat

Budapestről jelentik (MTI) Az árelenőrzés országos kormánybiztosa az elsődrendű élelmiszerek drágulására való tekintettel 10—15 százalékkal felemelte a vendéglők, kávéházak, kifőzök és panziók árait. Az áremeléssel a vendéglátó ipar régi kívánsága teljesült meg 1939 augusztusában rögzített árak csak egy ízben részesültek kisebb áremelésben, viszont az azóta bekövetkezett nyersanyag hiány szükségessé tette a vendéglátó ipar újabb árrendezését. A rendezésnél a kormánybiztos figyelemmel volt a fogyasztó közönség teherbíróképességére és a nyersanyag áremelkedésének áthárítását csak a legszükségesebb mértékben engedélyezte. Az ármelést az árak részletes bejelentéséhez kötötte abból a célból, hogy azokat állandóan ellenőrizhesse és a visszaélése megtorlásáról gondoskodjon.

Ez az ármelés Budapestre, a pestkörnyéki városokra és a második lakbérosztályba tartozó városokra vonatkozik.

A fizetővendégeket fogadó magánháztartások a visszacsatolt erdélyi országrészekben az 1940 augusztus 23-án érvényben volt árakat 15 százalékkal emelhetik.

INNEN-ONNAN

Franciaország

A francia rádió igen éleshangú választ adott Roosevelt és Eden legutóbbi támadásaira. Az amerikai elnök és az angol külügyminiszter — mint ismeretes — nyilatkozataiban megítázták Franciaországot külpolitikája miatt. „Nincs szükségünk arra, hogy bármely külföldi állam leckét adjon nekünk a becsület fogalmáról” — mondotta a francia rádió bementője, majd rámutatott arra a tényre, hogy Nagybritannia, miután háborúba hajszolta Franciaországot, cserbenhagyta. A rádió szóvivője figyelmeztette a francia népet, hogy ezt a tényt sohase felejtse el.

A Matin közli Weygand tábornoknak 1940 október 29-én francia tisztok előtt Dakarban tett kijelentését, amelyből kitűnik, hogy Franciaország és Anglia szövetségeseinek alapjai már a bonyodalom előtt is igen törékenyek voltak, minthogy Anglia legfőbb célja nyilvánvalóan az volt, hogy állandóan elgáncsolja a francia hatalmi terjeszkedést Európában és a tengereken. Franciaország hadbalépett, mert a francia politika felelős vezetői nem látták keresztül ezen az angol játékon. Ismertette Weygand a nyugati hadszíntéren lejátszódott eseményeket, ahol a francia északi hadsereg az angol erők árulásszerű visszavonása következtében került végzetes helyzetbe és kijelentette, hogy az angoloknak a belga és francia csapatok védelme alatt legfőbb gondjuk csak az volt, hogy elérjék Dünkirchennél hajóikat. Az összesen 335.000 hajószállító katona közül Weygand szerint 225.000 angol volt. Ebből a számarányból minden egyéb világosan érthető.

Teak

Bagdadból érkező hírek beszámolóik arról, hogy Bagdadban a legutóbbi napokban igen sok zsidót tartóztattak le, akik Anglia javára kémszedtek. A zsidókat rendkívüli törvényszék elé állították. Az események miatt megszigorítják a bagdadi zsidók ellenőrzését.

Szovjetország

A szovjetunió külügyi népbiztossága körlevélben értesítette a moszkvai külképviseleteket, hogy a diplomácia és konzuli személyek és hozzátartozók ézentul állandó tartózkodási helyüket csak akkor hagyhatják el, ha előre értesítették a külügyi népbiztosságot. Ide tartozik Archangelszk, Murmanszk és Leningrád, a karéliei földszoros, az északi és litván köztársaság, a fehérorosz és az ukrán köztársaság nyugati része, Kiew, a moldvai köztársaság, a Krími-félsziget, a bakui olajvidék, több feketetengeri kikötő és több szibériai körzet.

Havvátság

A rádiókészülékekkel rendelkező zsidókat és szerbeket felszólították arra, hogy az illetékes postahivataloknak szolgáltatassák be készülékeiket. A zágrábi postaigazgatóság eddig 2500 gépet foglalt le.

Zsidómentes sajtót követelt Albrecht Dezső képviselő az erdélyi párt alakuló nagygyűlésén

Szabó János a koncieső magyarok ellen szólalt fel

Nagyvárad. Saját tud. Vasárnap délután a Kereskedelmi Csarnok fellobogozott nagytermében tartotta az erdélyi párt nagyváradai és biharmegyei tagozata alakuló nagygyűlését. A gyűlésen megjelentek a megyei és városi főispánok, a nagyváradai és biharmegyei képviselők. Szabó János, felsőházi tag, a MEP képviselőjében Leel-Össy Árpád, a sarkadi kerület orsz. gyűl. képviselője, Albrecht Dezső kolozsvári képviselő, Pál György a párt titkára és a választmányi tagok többszázán.

Az elnöki megnyitó után Albrecht Dezső szólalt fel, beszédében a nemzetiségi és a zsidókérdéssel kapcsolatban a következőkben szegte le a párt álláspontját:

„Az országépítő erdélyi németekkel évszázadok óta állunk őrt a nyugati kereszténység védelmében Euró-

pa legkeletibb sarkán. A velünk együttélő németeknek nemzetközi megállapodás által is biztosított jogait a szentistváni állameszme értelmében kívánjuk ezután is biztosítani abban a meggyőződésben, hogy

a magyar és német népre a Dunavölgyében még közös hivatás vár.

A nagygyűlésen elmenekült, vezető osztályától elhagyott román nép számára gyulafehérvári ígéretek helyett a szentistváni gondolat szellemében biztosítani kívánjuk a román nyelvű közoktatást, nyelvük használatát a közigazgatásban és bíróságok előtt, egyházuk megbecsülését, nemzetiségi érzésük védelmét és a politikai jogoknak olyan mértékét, amivel a Romániában maradt magyarság rendelkezik.

emlékezett meg a honvédségről, majd a Kormányzó érdemeit méltatta. A Kormányzót méltató szavait a nagygyűlés állva hallgatta végig, majd nagy lelkesedéssel járult hozzá, hogy a gyűlés a Kormányzót és a miniszterelnököt táviratilag üdvözölje. A zsidókérdésről szólva kijelentette, hogy azt a korszellem teremtette ki, követelte annak maradéktalan vérebajtását.

Leel-Össy Árpád a MEP üdvözlését tolmácsolta, hangoztatta a lakadatlanság munkaszükségességét, nehegy csalóddás és kiábrándulás érje a visszatért magyarságot, viszont nem szabad megfélemlíteni a mai nehéz viszonyokról sem, amikor az idők egyformán áldozatot követelnek azoktól is, akik 22 éven keresztül mindig csak áldozatot hoztak.

Szabó János felsőházi tag a munkásság nevében szólalt fel. Hangoztatta, hogy a munkásság támogatása fejében zálogot kér a párttól, kenyéret, állandó munka biztosítását várja.

A liberális Magyarország ideje lejárt, — mondotta, — a szociális igazságok idejének kell jönnie.

Követelte, hogy becsüljék meg a magyar munkást, adják meg ami az övé, a munkásság megadja a hazának, ami a hazáé. A munkásság mindig teljesíti kötelességét, szerszámmal a kezében, de ha kell, honvédruhában is. Hangoztatta, hogy

őszinte, áldozatok is vállaló, nem pedig papírmagyarokra van szükség, akik őt helyen húzzák a hasznát a javakból,

jusson kenyér egyformán minden magyarnak. Végül követelte, hogy a minimális munkabérek tartassák be a zsidó vállalkozókkal, de azokkal a keresztényekkel is, akik nem értik meg a kör szavát.

A nagygyűlés a Szózat eléneklésevel ért véget, majd a megjelentek ebédre vettek részt az Ujságíró Otthonban.

Szigorú rendszabályokat a zsidóbujtató gyászmagyarok ellen

A zsidókérdés európai probléma. A keresztény szellemű idegen zsidóság kizorítását kívánjuk a nevelés, közvéleményalakítás és jogszolgáltatás területéről, számarányukra való visszaszorítását a gazdasági életben. (Szokatlan hang ez a párt helyi körében. Szerk.) aminek azonban nem a szegény zsidókon, hanem a gazdag zsidókon kell kezdődnie.

A legszigorúbb rendszabályokat követeljük nemcsak a törvényt kijátszó zsidókkal, hanem a törvényt kijátszására magukat eszközölő, ebből hasznot húzó, a magyar erkölcsre szegényítő hozó némszidókkal, alkereztényekkel szemben is.

A zsidókérdés általános európai rendezéséig a zsidók elleni rendszabályoknak a keresztény szellem által diktált humánus felfogás szab határt. Kisebbségi sorsban megtanultuk címet és rangot nélkül egymásban tisztelni az embert és a magyart. Ezért felemeljük szavunkat a cimkorság beteges kinövéséi ellen, mert nem szeretnők, ha nagy nemzeti céljaink kivívására összeforrt társadalmi egységünket külső megkülönböztetések bontanák szét.

Ezután Pál György titkár mondott beszédet. Figyelmeztetett arra, hogy a visszatérő területen másfél millió román él, az „Elnémult harangok” kongatása nem szabad, hogy megszűnjön, viszont azon kell dolgozunk, hogy minél előbb visszaálljanak a régi határok. A beszéd után egyhangulag megválasztották a párt

nagyváradai és biharmegyei tagozatának vezetőségét.

Nagyváradon elnök lett Kortsmáros László, alelnökök pedig Csernák Béla és dr. Krüger Jenő. A biharmegyei szervezet elnöke Pappszász Lajos cs. és kir. kamarás lett és ugyancsak egyhangulag választották meg az alelnököket és a többi tisztségviselőket is. A megválasztottakat Vaday Béla ref. esperes, a jelölőbizottság elnöke üdvözölte, majd Pappszász Lajos felszólalásában hangoztatta, hogy a párt célja a szentistváni alapokon álló keresztény Magyarország. Most, 22 év után a magyar munka, a magyar becsület és a magyar tisztesség foglalta el az őt megillető helyet. Ezután kitért az agrárreform, a kereskedelem és ipar, valamint a mezőgazdaság problémáira és hangoztatta sürgős és mindenkit kielégítő megoldás szükségességét.

Kortsmáros László ismertette részletesen a párt célkitűzéseit. Hálával

Hogyan osztják ki a vásárlási könyveket?

Nagyvárad. Saját tud. A közlelmzési hivatalra nagy feladatot ró a vásárlási könyvek kiosztása, de ezt a feladatot csak úgy végezheti el, ha a közönség pontosan és fegyelmezetten betartja az erre vonatkozólag naponta kiadandó felhívásokat illetve utasításokat.

A közlelmzési hivatal ma a következő felhívást adta ki:

Felhívjuk az érdekelteket, hogy a mai nap folyamán kiosztjuk a cukor-elárusító kereskedőknek az összes igénybejelentő lapokat, amelyek alapján a vásárlási könyveket be lehet szerezni. Ezekért az igénybejelentő lapokért mindenki a lakása szerint illetékes kereskedőhöz megy.

Az ott átvett igénybejelentő lapokat holnap kitöltve vissza kell vinni azokhoz a kereskedőkhöz, akiktől azokat az érdekeltek kapták.

Külön vásárlási könyvet állítanak ki a háztartás fejének, a vele közös ház-

tartásban élő feleségnek és kiskorú gyermekeknek a nevére. Külön vásárlási könyvet kell váltani annak a kiskorú gyermeknek a számára, aki nem él állandóan az apa, illetve a háztartás fejének az eltartásában. Külön vásárlási könyvet kell váltani a családfővel egy háztartásban élő rokonok háztartási alkalmazottak, tanoncok, stb. számára.

Ha a családban bármilyen óktól (elválás, különélés, munkavállalás, stb.) bármilyen változás áll be, a közlelmzési hivatal új vásárlási könyvet állít ki a feleség vagy a kiskorú gyermek részére. Ebben az esetben az illető fogyasztó bemutatja korábbi vásárlási könyvét, amelyből a háztartás kötelekéből kivált családtag nevét törli a hatóság.

Holnap új utasításokat közöl a közlelmzési hivatal a legközelebbi teendőkre vonatkozólag.

Frenczel Sándor

tükör és üvegcsiszolda

Tábla-üveg nagy raktár
Képeretezés

Falburkoló üvegcsempék
gyári lerakata

Nagyvárad. Szt. János u. 44-48.

Telefon: 19-13

Rövidesen megkoronázzák Horvátország királyát

Fontos katonai és területi megegyezés jött létre Horvátország és Olaszország között. Az új horvát állam területe jóval meghaladja Zvonimir egykori birodalmát

Rómából jelentik: Az olasz és horvát színekkel fellebörgött, szőnyegekkel és zöld növényekkel díszített ostiai palota előtt már a kora hajnali órákban hatalmas tömeg szorongott, hogy üdvözölje Pavelicset. A fogadtatásra érkező hivatalos személyiségek nagy tapsot kaptak és hatalmas éljenzések hangzottak fel a Duce érkezésekor. A Ducét Ciano gróf fogadta a pályaudvaron, ahol már összegyűltek a kormány tagjai, a szenátus és a kamara elnöke, a királyi és a császári ház minisztere. Róma kormányzója és más előkelőségek. A triestini vonat 9 óra 29 perckor érkezett meg.

A Duce és Ciano gróf római köszöntéssel üdvözölte a vonatból kiszálló Ante Pavelicset, majd meleg kézfogás után szívélyesen elbeszélgetett vele.

A küldöttség tagjainak és a fogadásukra megjelent előkelőségeknek kölcsönös bemutatása után a vendégek a várakozó tömeg viharos éljenzése közben nyitott kocsikon vonultak szállásukra.

Tíz órakor indult el a küldöttség a Kvirinálba, hogy felajánlja a királynak és császárnak Horvátország koronáját. Pavelics foglalt helyet először a hintóban Celasia, olasz szertartásmesterrel, majd 19 kocsi-ban a horvát kormány, a párt, az egyház és a parasztság képviselői helyezkedtek el. A kocsisor majdnem az egész városon végighaladt, amíg a Villa Madamából a királyi palotáig ért az utvonat mentén minduntalan megismétlődő lelkes éljenzése közepette.

A királyi palota előtt az olasz haderő különféle osztagai sorakoztak fel. A kvirináli palota udvarán díszszázadot állítottak fel zászlókkal és zenekarral. Ante Pavelics és a küldöttség felhaladt díszlépcsőn az első emeleten levő vértsek-terembe; ahol a főudvarmester fogadta őket és bevezette a trónterembe. Itt játszódott le Zvonimir koronájának ünnepélyes felajánlása a királynak és császárnak.

Horvátország koronájának ünnepélyes felajánlása.

A trónterem jobb oldalán álltak a háromhatalmi egyezményt aláíró nemzetek nagykövetei és követei, a kormány tagjai és a főbb állami tisztviselők, baloldalt az udvarképes nemesség, valamint az olasz és külföldi újságírók.

Az uralkodó a birodalom első tábornagyának egyenruhájában 11 óra 25 perckor lépett a terembe a Duce kíséretében.

aki fasiszta egyenruhát viselt. A király és császár a trónemelőnyre lépett; szemben helyezkedett el a Duce. A trónszéktől jobbra állt a piemonti herceg, a torinói gróf és a pistoiai herceg, balra a spoletói, a genovai és az anconai herceg.

Pavelics a horvát küldöttség élén az emelőny elé lépett és felolvasta

a feliratot, amelyben a királytól és császártól egyik savoiai herceg kijelölését kéri Horvátország koronájának viselésére.

A király és császár kijelentette, hogy örömmel és meglepődéssel látja a horvát népek azt a szándékát, hogy Olaszországgal együttműködjenek és kifejezést adjanak annak a reménynek, hogy Európa új rendjében a római civilizáció keretében a horvát nemzet ujjaélesztése is megvalósulhat.

Olaszország szível-lelélkel az Önök dicső nemzete oldalán áll — mondotta a király és császár — és én szerettem unokaöcsémét. Aimone savoia-aostai herceget, Spoleto herceget jelölöm ki a független Horvátország királyának.

A spoletói herceg előrelépett és fogadta a horvát küldöttség hódola-

tát. A küldöttség azután hódolatát fejezte ki a király és császár, valamint a Duce előtt és kivonult a trónteremből, míg Pavelics rövid beszélgetést folytatott a királlyal és császárral, valamint a spoletói herceggel.

Pavelics azután még a Duceval beszélgetett, majd szintén távozott és csatlakozott a küldöttséghez a csatakérmében, ahol

a horvát küldöttség hódolatát fejezte ki a spoletói hercegasszony, Horvátország új királynéja előtt.

A király és császár a trónteremben maradt és szívélyes beszélgetést folytatott a Duceval.

A kvirináli palota előtt összegyűlt tömeg ismét lelkes éljenzésekkel fogadta a távozó küldöttséget, amely a Pantheonba ment, hogy lerója kegyeletét az olasz királyok sírjánál.

A horvát király életrajza

(Magyar Távirati Iroda.) A spoletói királyi herceg a savoiai királyi ház ugynevezett fiatalabb ágából, az aostai ágból származik. Keresztneve Aimone, amely nevet a Savoia-ház egyik kiváló tagja a XIV. század első felében viselte. A herceg 1900. május 9-én született Torinóban, atyja Filibert aostai herceg volt, anyja Orleansi Elena hercegnő. Aimone herceg dedatyja II. Viktor Emanuel király volt, akit a baba atyja néven ismer az olasz történelem, atyai nagyatya pedig Orleansi Lajos Fülöp, Párizs grófja.

A spoletói herceg a tengerészeti akadémiát végezte el és 1917-ben egy vízipilótaosztály élére került. Vitézségeért több ízben is kitüntették. — 1929-ben expedíciót vezetett a Himalája nyugati folytatását alkotó Kara-

koram hegységbe és ott sikeres kutatásokat vezetett. Az abesszin háború elején egy könnyű egységből álló olasz hajóraj parancsnoka volt a Vörös tengeren, majd résztvett az abesszin fensíkon vívott harcokban, ahol vitézségeért az ezüst vitézségi éremmel tüntették ki. Másfél évvel ezelőtt feleségül vette Iréne görög királyi hercegnőt.

A spoletói herceg, aki két évvel fiatalabb bátyjánál, az aostai hercegnél, egyike a Savoia ház legnépszerűbb tagjának. Népszerűségét férfias jellemének és megnyerő megjelenésének köszönheti. Mint a tenger szerelmesét ismerik és ez a körülmény talán nem kis mértékben hozzájárult ahhoz, hogy annak a Horvátországnak trónjára jelölték ki, amelyet az adriai tengerközösség fűz Olaszországhoz.

Az olasz-horvát szerződés szövege

Rómából jelentik: (MTI) A Duce és dr. Ante Pavelics horvát államfő vasárnap délben a Palazzo Venezia-ban a következő megállapodásokat írták alá:

1. Szerződés az olasz királyság és a horvát királyság közötti határ megállapítására:

a) a szerződés értelmében az ugynevezett klasszikus Dalmácia az olasz királyság alkotórészévé válik; ez alatt egy jelentős területsáv értendő Zára körül egészen Spalatóig, beleértve Zára, Sebenico, Trau és Spalato városokat is;

b) Olaszországhoz kerül valamennyi sziget a dalmát tengerparton, amely azelőtt Jugoszláviához tartozott, kivéve Pago, Brazza és Lesina szigeteket;

c) a cattarói öböl egész vidéke Olaszországhoz kerül, le egészen a montenegrói határig.

Az ilymódon előálló határokat olasz-horvát vegyes bizottság útján a lehető legrövidebb időn belül ki-

jelölik. A határvonal kijelölésénél mindkét ország szükségleteire figyelemmel lesznek.

Ez a szerződés aláírása után azonnal érvénybelép.

2. Katonai természetű megegyezés az Adriai partvidéket illetően:

a) a megegyezésben a horvát kormány kijelenti, hogy nem létesít a Horvátországhoz tartozó adriai partvidéken semminemű olyan szárazföldi, tengerészeti és légi berendezést, amelyet háborús célokra lehetne felhasználni;

b) a horvát kormány kijelenti, hogy nincs szándékában haditengerészet létesíteni.

3. Szavatossági és együttműködési szerződés:

a) Olaszország szavatolja a horvát királyság függetlenségét és területi épségét, úgy, ahogyan azt a szomszédos államokkal való határvonalak kijelölése alapján megállapítják;

b) a horvát kormány kötelezi magát arra, hogy nem vállal olyan

nemzetközi kötelezettséget, amely ellentétben áll ezzel a szavatossággal és az aláírt megegyezésekkel;

c) a horvát kormány igénybeveszi az olasz fegyveres erők közreműködését a horvát hadsereg megszervezése körül;

d) a horvát kormány és az olasz kormány kötelezik magukat arra, hogy a legrövidebb időn belül válság-, valutaügyi, továbbá vasut-, tengerészeti és kulturális megállapodásokat kötnek egymással;

e) fenti szavatossági és együttműködési szerződés 25 évig marad érvényben.

4. Jegyzékváltás Spalato város és Curzola sziget közigazgatási helyzete ügyében, amelyeknek Olaszország jelentős közigazgatási önkormányzatot biztosít.

A jegyzékváltás szavatosságot tartalmaz a horvát területen maradt olasz kisebbségek érdekeinek védelmére vonatkozóan is.

5. Zárójegyzéknyelv, amelynek értelmében az olasz és horvát kormány érvényben tartja a Jugoszláviával kötött megegyezéseket mindaddig, amíg ezeket újakkal nem helyettesítik.

(Német Távirati Iroda) Horvátország új királya rövidesen Zágrábba utazik a koronázásra.

Pavelics kihallgatása a Szentatyanál.

Rómából jelentik: (NTI) A Duce a horvát küldöttség tiszteletére diszbedet adott, amelyen a Duce és a horvát államfő mondtak meleghangú pohárköszöntőket. Vasárnap este Pavelics a külügyi államtitkár kíséretében megjelent a Chigi palotában, ahol hosszú és szívélyes tanácskozást folytatott Ciano gróffal. A pápa vasárnap este fogadta a horvát államfőt. A magánkihallgatás 20 percig tartott. Este a király és császár a vendégek tiszteletére rövid bucsufogadást rendezett, amely után lakomát adott. Elutazásukkor a pályaudvaron megjelent a Duce és Ciano gróf. A Duce szívélyesen elbeszélgetett az államfővel, a helyettes miniszterelnökkel és a közoktatásügyi miniszterrel. A bucsuztatás igen meleg volt.

Zágrábból jelentik: (NTI) Az új horvát királyság területe jóval meghaladja Zvonimir 1100-as birodalmát. A mai Horvátország kiterjedése 115.000 négyzetkilométer. Lakosság 7 millió.

Berlinből jelentik: (Stefan) Német politikai körök teljes figyelemben részesítik azokat a történelmi eseményeket, amelyek Rómában lejátszódtak és új határkövet jelentenek a tengely főcéljához: az új európai rendhez vezető uton. Az adriai medencében — írja a Völkischer Beobachter — Németországnak nincs területi vagy más érdeke mindaddig, amíg Olaszország az Adria ura. A mostani megoldás emlékeztet az 1867. évi rendezésre, de akkor a horvát állam nem foglalta magában mindazokat a területeket, amelyeket ma.

Elsőáldozási

emléképek,

két színben, csinos, izléses kivitelben, kapható kiadóhivatalunknál.

A nagyobb méretűek (18×27 cm.) ára 15 fillér, a kisebbméretűek (14×23 cm.) ára 10 fillér.

Belvárosi mozgóban
Rákóczi-ut 3. Telefon: 18-01

Kék hold völgye

minden idők leghatalmasabb alkotása.
Főszereplők:
Ronald Colman és Janet Wyatt

Telf. 13-51. Korona Filmszínház Kossuthu. 1
MA MA

I. A milliomos szobalány

a legragyogóbb amerikai vigjáték
Dick Powel, Olivia De Havilland
II. Erdők haramiája.
főszerepben: Buck Jones

Egyszer egy évben jön
CLAUDE ETE COLBERT
Erről a rakétaszerről, pezsgő vigjátékról
megint évekig beszél mindenki
Az utóbbi évek legbájosabb vigjátéka
A férfi közbeszól
Premier ma kedden az APOLLOBAN

Meghívó

A Félix-Fürdő Bérli Részvénytársaság 1941. május hó 29-én délelőtt 10 órakor Félix fürdőn rendkívüli közgyűlést tart, amelyre a t. részvényeseket meghívja az Igazgatóság.

Tárgysorozat:

1. Az Igazgatóság és a Felügyelőbizottság jelentése a Részvénytársaság vagyoni státusának megállapítására folytatott könyvszakértői vizsgálat eredményéről.
 2. Az 1940. március 26-án megtartott közgyűlés által megállapított 41.440.— Ft nyereségegyenleggel záruló 1939. december 31-i mérleg hatályalanítása.
 3. Új helyesbített, 1939. december 31-i mérleg megállapítása.
 4. Esetleges indítványok.
- A rendkívüli közgyűlés által hatálylanítandó 1939. december 31-i mérleg számla:

Aktív vagyon:

Kézpénzkészlet: Lei 23.271.— Szálloda, fürdő, vendéglő, kávéház, iroda berendezés és felszerelés: Lei 934.858.— Teherautó Lei 17.000.— Könyvtár: Lei 69.050.— Építkezési Invesztíció: Lei 286.303.— Román hadfelszerelési kölcsön: Lei 55.050.— Adóssok: Lei 39.112.— Tűzifakészlet: Lei 39.400.— Italkészlet: Lei 38.650.— Veszteség áthozat 1934. évről: Lei 8.857.— Aktív vagyon összesen Lei 1.511.551.—

Passzív vagyon:

Részvénytöke: Lei 1.000.000.— Hitelezők: Lei 430.365.— Óvadékok: Lei 39.746.— 1939. évi nyereség Lei 41.440.— Passzív vagyon összesen: Lei 1.511.551.—
Az új, helyesbített, 1939. december 31-i mérleg számla:

Aktív vagyon:

Kézpénzkészlet: Lei 23.271.— Szálloda, fürdő, vendéglő, kávéház, iroda berendezés és felszerelés Lei 934.858.— Teherautó Lei 17.000.— Könyvtár: Lei 69.050.— Építkezési Invesztíció: Lei 5.718.293.— Román hadfelszerelési kölcsön: Lei 55.050.— Adóssok Lei 39.112.— Tűzifakészlet: Lei 39.400.— Italkészlet Lei 38.650.— Veszteség áthozat 1934. évről: Lei 8.857.— Aktív vagyon összesen Lei 6.943.541.—

Passzív vagyon:

Részvénytöke: Lei 1.000.000.— Hitelezők: Lei 5.862.355.— Óvadékok: Lei 39.746.— 1939. évi nyereség Lei 41.400.— Passzív vagyon összesen: Lei 6.943.541.—

Meghívó

A Félix-Fürdő Bérli Részvénytársaság 1941. május hó 29-én délelőtt 11 órakor Félix-fürdőn az 1940. évi mérlegmegállapító rendes közgyűlést tartja, amelyre a t. részvényeseket meghívja az Igazgatóság.

Tárgysorozat:

1. Az Igazgatóság és a Felügyelőbizottság jelentése.
2. Az 1940. december 31-i mérleg és Veszteség-Nyereség számla megállapítása. Határozathozatal a veszteség elővezetésére és a felmentvény megadására.
3. Határozathozatal a részvénytöke felemelésére vonatkozóan
a) a 33.333.33 Pengő részvénytökének felemelése 100.000.— Pengőre részvényenként 66.67 Pengő befizetése útján.
b) a részvénytöke további felemelése 200.000 Pengőre 1000 darab 100— Pengő névértékű új részvény kibocsátása útján. Az új részvényeket a Társaság a régi részvényeseknek ajánlja fel darabonként 140.— Pengő befizetése ellenében, 1941. január 1-től kezdődő osztalékjogosultsággal.
4. Határozathozatal a kibocsátandó új részvények névértékét meghaladó felár részbeni felhasználására és a maradékok tartalékszámlán elővezetése tárgyában.
5. Az alapszabályok megváltoztatása.

a) a részvénytöke felemelésével kapcsolatban,
b) a cégjegyzés módjára vonatkozóan
6. Az igazgatósági tagsági teendőket meghaladó munkateljesítményt végző igazgatósági tagok szolgálati illetményeinek megállapítása.

7. Esetleges indítványok.

1940. december 31-i mérleg számla:

Aktív vagyon:
Kézpénz: P 5.207.40. Adóssok: 2.026.69. Italkészlet: P 4.601.70. Román hadfelszerelési kölcsön: P 2.320.— Szálloda, fürdő, vendéglő, kávéház, könyvtár és iroda berendezés és felszerelés P 34.331.74. Építkezési Invesztíció: P 190.609.76. 1940. évi veszteség 23.176.69. Aktív vagyon összesen: P 262.276.98.

Passzív vagyon:

Részvénytöke: P 33.333.33. Hitelezők:

P 227.230.32. Óvadékok: P 638.19. Atmenő számla P 522.37. 1939. évről áthozott nyereség: P 552.77. Passzív vagyon összesen: P 262.276.98.

Erdmény számla, 1940. december 31-én Veszteség:

Házber és járuléka P 34.022.59. Épületek karbantartása P 3.908.61. Személyzetfizetés P 17.338.14. Fűtés: P 698.45. Világítás P 2.775.75. Adó: 5.317.46. Illeték P 5.751.88. Kamat P 440.33. Park fenntartás P 2.184.01. Zene P 2.614.37. Mosás P 450.67. Jég P 712.37. Hirdetés P 379.80. Költség P 1.322.78. Veszteség összesen P 77.917.21.

Nyereség:

Szállodabevétel: P 18.143.04. Fürdő P 24.140.35. Ital P 9.165.80. Albérlek P 2.291.33. 1940. évi veszteség P 23.176.69. Nyereség összesen: P 77.917.21.

GAZDASÁGI ÉLET

Házhelyhez juttatják a falvak szegény családjait

Sok gyermekes családok kapják egykés vidéken a kiháló családok lakatlan belsősegeit

A kormány, mint azt a miniszterelnök bemutatkozó beszédében is kijelentette, a házhelyszerzések előmozdítását egyik legfontosabb feladatának tekintti. A miniszterelnök e tárgyban tett ígéretét váltja valóra Bánffy Dániel báró magyar királyi földművelésügyi miniszternek a kishaszorberleti törvénynek a házhelyszerzésekre vonatkozó rendelkezéseit hatályosra léptető és a hivatalos lap 99.000—1941. F. M. szám alatt közölt rendelete.

KIK KAPHATNAK HÁZHELYET?

A házhelyek juttatására irányuló eljárás megindítását a rendelet a községi elöljáróságokra bizza. Ha a mezőgazdasági népesség, ideértve a falusi kisiparosokat és kiskereskedőket is, lakásvizsgáló indokolják a községben házhelyjuttatásra érdemes tiz olyan személy van, akinek házépítésre alkalmas házhelye nincs és a saját erejéből sem tud szerezni, a községi elöljáróság a főszoigabíró útján véleményes javaslatot tesz a vármegyei magyar királyi gazdasági felügyelőségnek.

A községi elöljáróság javaslatát a vármegyei gazdasági felügyelőség vizsgálja felül és szükség esetében helyszíni tárgyalást is tart. A gazdasági felügyelőség minden esetben helyszíni eljárást köteles tartani, ha a községi elöljáróság ötvennél több házhely alakítását javasolja, vagy ha ezt a főszoigabíró kéri.

A rendelet a törvénynek az átengedésre kötelezésre vonatkozó rendelkezéseit csak egyezség hiányában kívánja alkalmazni, azért az eljárás során a házhelyek céljára alkalmas ingatlanok tulajdonosaival lehetőleg egyezséget kell létrehozni.

EGÉSZSÉGES OTTHONOK a SOKGYERMEKES CSALÁDOK RÉSZÉRE

A rendelet a sokgyermekes családok otthonhoz juttatását, népességünk erőteljesebb szaporodását és az egyke-

küzdését ezáltal is elősegíteni kívánja, hogy

az egykés vidékeken fekvő olyan lakatlan belsősegek megszerzését is lehetővé teszik, amelyeket tulajdonosaik kellő számu ivadéki hiányában benépesíteni nem tudnak.

A családi otthonok létesítését megdítja elő a rendeletnek az a szabálya, amely szerint a közületnek (községnek, törvényhatóságnak), egyéb közintézménynek, egyháznak, szövetkezetnek is lehet házépítésre alkalmas megfelelő területi ingatlant biztosítani az esetben, ha azok

munkások és cselédek, törpebirtokosok, falusi kisiparosok és más arra utalt kisemberek részére kívánunk családi otthont létesíteni.

Csoportos település esetén a házhelyek kijelölése során gondoskodni kell a szükséges középületek céljára, továbbá a községi jegyző, lelkész, tanító, kántor és az orvos lakóházához szükséges területek kijelöléséről is.

Alapvető rendelkezése a rendeletnek, hogy az egyes házhelyszerzők részére

akkora területű házhelyet kell kijelölni, hogy abból a szorosabb értelemben vett házhelyen és gazdasági udvaron kívül a földműves-családoknál szokásos nagyságu veteményes kert is kitéljk.

A juttatott házhelyen öt éven belül kell építkezni. Szociális szempontból jelent könnyítést a rendeletnek az a szabálya, amely a birtokszerzők által fizetendő vételéri előleget a törvénynek megfelelően 25. illetve 20 százalékra csökkentti.

Szőrmék, bundák nyári megóvását

felelősség mellett vállalom

Halász Imre szücsmester
Kazinczy utca 4. Színház mellett.

Féltreértések az erdélyi nyugdíjak előlegezése körül

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A múlt napokban ellenőrizhetetlen forrásból olyan hír terjedt el és jelent meg egyes napilapokban, hogy az erdélyi nyugdíjasok végleges összegének megállapításáig a később megállapítandó nyugdíj terhére előleget kapnak. Ez a hír féltreértésen alapult, mert hiszen az erdélyi nyugdíjasok a román részről folyósított nyugdíjnak megfelelő összegben már a visszacsatolás időpontjától kezdve részesülnek előlegben. Ezen előleg felül további előlegek folyósítását a kormány nem tervezi, mert ilyen folyósítás lebonyolítása a nyugdíjak végleges megállapítását nagymértékben késleltetné. A jelenlegi előleg felül további előlegek folyósítására irányuló kérelmek benyújtása tehát hiábavaló és ezért mellőzendő. Az érdekeltekről időközben különben is gondoskodott a kormány, mert a jelenlegi előlegeket 6 százalékkal fölemelte.

Táray Ferenc a kolozsvári Nemzeti Színház igazgatója

Budapestről jelentik: (MTI) A választás- és közoktatásügyi miniszter Táray Ferenc színművészt a Nemzeti Színház tagját a kolozsvári Nemzeti Színházhoz igazgatónak szerződtette és egyben báró Kemény Jánost a kolozsvári Nemzeti Színház tiszteletbeli főigazgatójává nevezte ki.

Nagyvárad thj. város polgármestere ad 1860—1941.

Hirdetmény

Az 1929. évi XIX. t.-c. előírja évente a mezőgazdasági termelési adagyűjtést, erre hivatkozással felhívom mindazokat a gazdálkodókat, akik Nagyvárad város határában akár saját tulajdonukban lévő, akár bérelt területen gazdálkodnak és ezen összes területük a 10 kat. hildat eléri, avagy azt meghaladja, hogy 1941. május 23-án és 24-én a Gazdasági ügyosztályon (városháza I. em. 24.) vetés területi adataik pontos bevallása végett okvetlen jelenjenek meg.

Megjelenni tartoznak továbbá a fenti időpontban és helyen a Nagyvárad város határában lévő összes cséplőgéptulajdonosok, tekintet nélkül arra, hogy milyen erőhajtásra van a cséplőgépiük berendezve.

Figyelmeztetem az érdekelteket, hogy az 1929. évi XIX-ik t.-c. szerint „Az adatszolgáltatásra kötelezett a statisztikai adatoknak legjobb tudomás szerint és kellő időben való beszoigáltatásáért felelős és aki ezen kötelezettségének nem tesz eleget, kihágást követ el. A mulasztókkal szemben ezen törvény értelmében a legszigorubbán fogok eljárni.

Nagyvárad, 1941. május 19.
Dr. Gyöppay László s. k.
polgármester h

H I R E K

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
SZILAGYI DEZSÓ-UTCA 5 SZAM.

ELŐFIZETÉSI ARAK: Egész évre 30.
félre 15, egy óra 2.50 pengő
Egyes szám ára 10 fillér

Telefon: 12-27.

Postatakarékpénztári csekk számlánk
száma: 72.301.

Kéziratokat nem őrzünk meg és nem
adunk vissza

Az alispán Budapesten. Nagyvárad. Saját tud. Vitéz Nadányi János, Bihar vármegye alispánja a megyét érintő fontos ügyek intézésére, vasárnap este Budapestre utazott.

NAGY ÜNNEPESEK ERDÉLYBEN AZ ELSŐ MAGYAR SZENT ISTVÁN NAPON. Nagy érdeklődés mellett tartotta meg az Erdélyi Kat. Népszövetség Intézőbizottsága 14-én Kolozsváron rendes havi ülését, amelyen kimondta, hogy az 1941-ik évben nem rendez Erdélyben katolikus nagygyűlést, hanem ahelyett a magyar katolikus egység dokumentálására részt vesz Budapesten az Actio Catholica rendezésében tartandó őszi országos katolikus nagygyűlésen. E célból az erdélyi és a visszacsatolt területek katolikus hívei között nagy propagandát fejt ki, hogy az országos katolikus nagygyűlésen minél nagyobb számban jelenjenek meg az erdélyi katolikusok. Az intézőbizottság megbízta Bálint József igazgató, országgyűlési képviselőt, hogy ezt hivatalos formában is hozza az Actio Catholica vezetőségnek tudomására és fejzeze ki az erdélyi római katolikus népszövetség intézőbizottságának óhaját, hogy a budapesti őszi országos katolikus nagygyűlésen erdélyi hang is megszólaljon és ott az erdélyi katolicizmus minden tekintetben méltó szerepet kapjon. Az erdélyi katolikus népszövetség intézőbizottsága elhatározta még, hogy fel szabadulásunk óta az első magyar Szent István napot egész Erdély és a visszacsatolt területeken nagyszabású ünnepé avatja. E végből megbízta Bálint József igazgató országgyűlési képviselőt, hogy dolgozza ki a szent-istváni ünnepségek erdélyi programját.

Kozma Miklós nyitotta meg az ungvári művészeti heteket. Ungvárról jelentik (MTI) Az ungvári művészeti hetek keretében rendezendő képzőművészeti és könyvkiállítást vasárnap délután Kozma Miklós Kárpatalja kormányzói biztosa nyitotta meg. A kormányzói biztosa nagy beszédet mondott, majd megnyitotta a kiállítást. Vasárnap délelőtt 12 órakor a görög katolikus székesegyházban egyházzenei hangverseny volt. A közönség sorában ott volt a kormányzói biztosa is. A hangversenyt a rádió hangfelvételre vette fel, amelyet este Budapest II. hullámhosszán közvetítettek.

TÁPAY SZABÓ LASZLÓ HALÁLA. Budapestről jelenti a MTI: Tápay Szabó László, egyetemi rendkívüli tanár, a csillagos cikkek ismert írója, ma hajnalban 63 éves korában elhunyt.

Gépkocsi szerencsétlenség érte Roosevelt fiát. Newyorkból jelentik: (NTI) Az elnök Franklin nevű fia, aki nemrég hadapródként lépett be a hadseregbe, szerencsétlenül járt, gépkocsijával nekiment egy dombnak. Az autó felborult s Roosevelt fia megsebesült. Kórházba szállították.

Elkészült Gömbös Gyula síremléke. Budapestről jelentik: (Pest) Gömbös Gyula síremlékét, amely ősi magyar lovagot ábrázol, június 22-én ünnepélyes keretek közt leplezik le. A szobormű Vastagh György szobrászművész alkotása.

A TUDOMÁNYOS AKADÉMIA SZÁZEGYEDIK KÖZGYŰLÉSE. Budapestről jelenti a MTI: Vasárnap délelőtt tartotta a Magyar Tudományos Akadémia 101-ik közgyűlését. Erre az alkalomra az Akadémia épületét lobogókkal díszítették fel. Az ülésen az Akadémia valamennyi tagja megjelent. Pontban 11 órakor megérkezett a Kormányzó úr, a szárnysegédek kíséretében. A bejáratnál József Ferenc királyi herceg, Balogh Jenő valóságos belső titkos tanácsos és Voinovich Géza fogadták. József Ferenc királyi herceg köszöntötte beszédében a Kormányzó urat, azután Erdély multjáról beszélt. Végül Erdély legutóbbi szüneteseit vázolta. József Ferenc királyi herceg beszéde után Voinovich Géza főtitkár terjesztette be az Akadémia mult évi működéséről a jelentést, majd az elnök zárószavai után baráti lakomára gyűltek össze a Duna-szállóban.

Anyák napja a nagyvárad Orsolyák leánygimnáziumában. Nagyvárad. Saját tud. A nagyvárad Orsolyák leánygimnáziumának disztermében bensőséges, meleg ünnepség zajlott le vasárnap délután: az édesanyát ünnepelték, nevelőhatású műsorszámok keretében, amelyeket a nagyszámú közönség szeretettel és nagy tetszéssel fogadott. A leányseres szereplő tagjai kitettek magukért s megérdemelték a sűrűn felhangzó tapsokat.

FELROBBANTOTTÁK A MARSEILLEI ZSINAGOGÁT. Genéből jelentik: A marseillei zsinagógát a vasárnapra virradó éjjel időzített bombával levegőbe röpítették.

MECS LASZLÓ SZAMOSUJVÁRON. Szamosujvár. Saját tud. Nagyvárad nagyszerű szereplése után Mecs László, az országosnévű költő kedden este Szamosujváron lép a közönség elé, ahol nagy szeretettel várják s tőle remélik sok szociális kérdés iránti érdeklődés felkeltését.

Meghívó. A Müller Testvérek Vegyeszeti Gyár R. T. Nagyvárad, folyó évi május hó 28-án délelőtt 11 órakor gyári helyiségében, Nagyvárad, Rimler Károly u. 17. szám alatt rendes évi közgyűlést tartja, a következő tárgysorozattal: 1. Az igazgatóság jelentése az 1940. üzleti év mérlege és zárszámadások előterjesztése. 2. A felügyelőbizottság jelentése. 3. A felmentés megadása úgy az igazgatóság, mint a felügyelőbizottság részére. 4. Esetleges indítványok. Nagyvárad 1941. május 19.

ÓRIÁSI TÜZVÉSZ GÖTEBORGBAN. Stockholmból jelentik: Göteborgban csütörtökön óriási tüzvész pusztított. A tűznek milliós értékek estek áldozatul. A mentési munkálatokhoz a katonaságot is ki kellett vezényelni.

ELFOGTAK EGY GYLKOS NAP-SZÁMOST. Szolnokról jelenti a MTI: Jászárokszállási csendőrség elfogta Lodi István napszámost, aki agyonütötte Szabó Károly gazdálkodót.

Fest, mos, tisztít Fischer Dezső
textil vegyész
Nagyvárad, gr. Csáky István u. 3.

Amatőr képeit Major Vilmánál
dolgoztassa ki
Nagy Sándor utca 1 sz.

Műsoros délután a Legényegyletben. A Római Katolikus Növédő Egyesület a Katolikus Legényegylet közreműködésével május 22-én, Áldozócsütörtökön jótékonycélu táncos egybekötött műsoros délutánt rendez a Legényegylet helyiségében (Gróf Teleki Pál utca 13.) Virsli, sör, buffet, Belépődíj 1 P. A jótékony cél érdekében mindenkit szeretettel meghívunk és várunk. Külön meghívókat nem adunk ki. A műsor pontosan 6 órakor kezdődik. A jegyek nem számozottak, azért kérjük a pontos megjelenést.

Köpf Károly nyugalmazott őrnagy halála. Nagyvárad. Saját tud. Köpf Károly, a volt 69. gyalogezred nyugalmazott őrnagyja, számos kitüntetés tulajdonosa 76 éves korában, hosszas betegség után szombaton este meghalt. Temetése kedden délután 5 órakor lesz a Haller kápolnából. Lelkiúdváért a szentmiseáldozatot 20-án reggel 9 órakor mutatják be az olasz plébánia templomban. Gyászolják: özv. Köpf Károlyné szül. Arma-Frouth Ida felesége, özv. Helvig Károlyné szül. Köpf Emma testvére, dr. Köpf Rezső, vitéz dr. Bellei Árpád unikaöccsei, dr. Köpf Károly és Egon fiai, özv. Paicsai Fülöpné, özv. Kremsel Mihályné sógor-női, özv. Moldován Béláné és családja és széles baráti kör.

MAROSVÁSARHELYEN BEVEZETIK A KENYÉRJEGY-RENDSZERT. Marosvásárhelyről jelentik: Gróf Toldalagi Mihály, Marostorda vármegye főispánja a városi törvényhatósági bizottság ülésén egy interpellációra válaszolva bejelentette, hogy a jövő héttől kezdve Marosvásárhelyen bevezetik a kenyérjegyrendszert. A lakosok fejenként és naponta 30 deka kenyérré tarthatnak igényt. A főispán hangoztatta a továbbiakban, hogy az intézkedésre azért volt szükség, mert nem mindenki egyenlő arányban jutott kenyérhez.

Az Immaculata intézet nagy találkozót rendez összes volt bentlakós és bejáró övöképzős és polgárista növendékeinek június 2-án, pünkösd hétfőn a következő programmal: 1. Reggel félkilenc órakor szentmise közös szentáldozással. 2. Reggeli az intézet udvarán. 3. Tíz órakor ünnepség az intézet nagytermében. 4. A jótékonycélu bazár megtekintése. 5. Ismerkedés. 6. 1 órakor ebéd az intézet udvarán. — Ebédjegyét már előre meg lehet váltani a portás nővérnél, vagy meg lehet rendelni, hogy tájékozással szolgáljon a beszerzéshez. 7. Délután 3 órakor látogatás az intézet kápolnájában. 8. 4 órakor fényképezés. 9. Búcsúzás.

TEMETÉSEK. Köpf Károly nyug. őrnagy 76 éves korában meghalt. Temetése fél 5 órakor lesz a Haller kápolnából. — Gréger József nyug. MÁV főtisztviselő 86 éves korában meghalt. Temetése kedden fél 3 órakor lesz a Haller kápolnából. Erdélyi „Concordia”.

Földrengést jeleztek Bukarestben. Bukarestből jelentik: (MTI) Május hó. 16-án 3 óra 29 perc 18 mp-kor a bukaresti földrengést jelző inézet készüléke újabb földrengést jelezett, amelynek központja Bukaresttől 5—600 kilométerre volt.

ÍRÓK ÉS TUDÓSOK — ELŐLÉPTETÉSE. A Budapesti Közlöny hivatalos lap és a kormány mindenkit érdeklő rendeleteit szokta közölni. Legújabb számában a hivatalos sorok között három olyan név mosolyog, amely neveket sűrűn olvashatjuk versek, cikkek, komoly értékű tanulmányok alatt. Azt írja a három országosan ismert írói névvel kapcsolatban a Budapesti Közlöny, hogy Kéki Bélát (a künö tudóst) és Bartalis Jánost, az ismert költőt a VIII. fizetési osztályban könyvtári tisztekké nevezték ki; míg dr. Jékely Zoltánt, a kiváló író az egyetemi könyvtárnál a X. fizetési osztályba alkönyvtárnokká léptették elő.

Bridzversenyek a Katolikus Körben Nagyvárad. Saját tud. A Katolikus Kör vezetősége életrevaló ötletet valósít meg, amikor Nagyvárad közönsége részére bridzversenyt rendez. Természetesen ezeket az összejöveteleket állandósítani is fogja és így lehetősége nyílik, hogy a többi magyar város mintájára, egészséges köri, vagy ha úgy tetszik kaszinói élet alakuljon ki. A nagyszerű terv megvalósítására a Katolikus Kör elegáns és családias helyisége mindenképpen megfelel.

Ungvujtók újra kaphatók
TISZAY órásnál Rákóczi-ut 6.

Kiosztották a Vukotich díjat. Pozsonyból jelentik: (MTI) Szlovákiában az egyetlen működő magyar egyesület a Toldi kör május 17-én, szombaton este választmányi ülést tartott. Az ülésen ünnepélyes keretek közt kiosztották a Vukotich-díjat, amelyet Majer Imre tanárnak és Környei Elek szerkesztőnek ítéltek oda.

Megnyílt a balatonfüredi orvosház. Balatonfüredről jelentik: (MOT) Ma délelőtt nyitották meg nagy érdeklődés mellett az orvoshatet. A mai előadásokat dr. Ángyán Gyula egy. ny. r. tanár (Pécs), dr. Belák György egy. ny. r. tanár (Budapest) és dr. Mórítz Dénes egy. ny. r. tanár tartja. Az ünnepélyes megnyitón résztvett Hóman Bálint kultuszminiszter is, aki beszédet mondott.

Folyóirat-szemle

A HIRNÖK májusi száma művészi képekkel illusztrálva, a következő gazdag tartalommal jelent meg: P. Boros Fortunát: Az anya hivatása. Földes Zoltán: Somlyón — a templomért! P. Murai Frigyes O. F. M.: II. Szilveszter pápa születésének ezredik évfordulója. Mihály László: A Capitoliumon. Jaklóvszky Dénes: A gyalui csata. Kocsis László: Falum. Dr. Baráth Béla: Háború vagy béke? Stadler Aurél: Bácskai köszöntés. M. Jánossy Margit: A vonaton. — Dr. Boga Alajos: Kolozsvár visszatért. Sárközi György: Higgy a csodában Dr. Buzás Gerő: Nemzeti dagmatika. Városi István: Dani bálnótája. Váth János: Szabad elvonulás. Mihály László: Bihari vidék. Mihályfi Jenő: Köszöntjük az új honfoglalókat! Az örök Róma. R. F.: A nagyszlav ábránd és a szerb terror-szervezetek. Nagy Méda: Bízalom. Az újságíró kérése az olvasóhoz. Színház. Hólló Ernő. Bucsuzás. + Emberi tanár úr. Szemle. A fotóelet jubileumi kiállítása Kolozsváron. Katolikus szemmel. Krónika. Szerk. üzenetek. A Hírnök megrendelhető: Kolozsvár, Ferences-zárda. Egy évre 6 pengő, félre 3 pengő, egyes szám ára 50 fillér.

SZÍNHÁZ

Megérkezett Kiss Ferenc és Fényes Aliz Nagyváradra

Hétfőn délelőtt megérkezett a színház két nagy vendége Kiss Ferenc, a Nemzeti Színház örökös tagja, a legnagyobb magyar színész, a magyar filmek ünnepléte művésze, valamint Fényes Aliz, a kolozsvári Nemzeti Színház tagja és a váradi közönség kedvence. E két művész hétfőn délelőtt már részt is vett a Ki a harmadik? c. színmű főpróbájában, hogy az esti előadásra teljesen felkészülve lépjenek színpadra, a zsúfolt ház közönsége elé. E nem mindennapi vendégjátékra, amely egyben a nagyváradi színházon legnagyobb művészi eseménye, hatalmas érdeklődés nyilvánult meg. A közönség valóságban megrohamba a színház pénztárát és rövid idő alatt elkapták a jegyeket mindkét estére. Ez a nagy érdeklődés érthető is, hisz Nagyvárad közönségének nem mindennap van alkalmja ilyen tökéletes és kiváló művészek brilliáns játékában gyönyörködni. A keddi est 15 órában Rákosi Viktor nagyhatású színműve lesz színre hozva, az Elnémult harangok — amelyben Kiss Ferenc valóban brillírozik. Fényes Aliz román lánya szintén művészi lesz — Mindkét előadásra a helyárak felemeltek, amelyekre semminemű kedvezmény nem érvényes.

— **Filléres napok a színházban.** A színház igazgatósága a hétre öt filléres előadást tűzött műsorra. Szerdán este a Falu visszahív, csütörtök délután a nagyszerű Gyergyói bál, csütörtök estére az Alvinci huszárok, péntek estére a Kaland, míg szombat délután 4 órára szintén a nagyszerű Gyergyói bál kerül színre. Mindezen előadásokra a helyárak: 30 fillértől 120 fillérig, melyre jegyek már válthatók.

— **Előzetes jelentés:** Szombat este 8 órakor Dorita Bonewa világhírű holdgár énekesnő és D. Kovács József együttes vendégfellépésével Strauss János örökbecsű daljátéka, a Cigánybáró lesz a színház műsorán, rendes helyárakkal. Jegyek ezekre az előadásokra már válthatók.

Heti műsor:

Hétfő este 8 órakor Kiss Ferenc, a Budapesti Nemzeti Színház örökös tagjának és Fényes Aliz, a kolozsvári Nemzeti Színház tagjának együttes vendégfellépésével: **Ki a harmadik?** — Felemelt helyárakkal. Semminemű kedvezmény nem érvényes.

Kedd este 8 órakor Kiss Ferenc és Fényes Aliz együttes vendégfellépésével: **Elnémult harangok.** Felemelt helyárakkal. Semminemű kedvezmény nem érvényes.

Szerda este 8 órakor: **A falu visszahív.** Filléres helyárakkal. Helyárak: 30 fillértől 120 fillérig.

Csütörtök délután 4 órakor: **Gyergyói bál.** Filléres helyárakkal. Helyárak: 30 fillértől 120 fillérig.

Csütörtök este 8 órakor: **Alvinci huszárok.** Filléres helyárakkal. Helyárak: 30 fillértől 120 fillérig.

Péntek este 8 órakor: **Kaland.** Filléres helyárakkal. Helyárak: 30 fillértől 120 fillérig.

Szombat délután 4 órakor: **Gyergyói bál.** Filléres helyárakkal. Helyárak: 30 fillértől 120 fillérig.

— A fenti előadásokra jegyek már válthatók a színház elővételi pénztáránál.

S P O R T

Főlényesen nyerte a NAC utolsó bajnoki mérkőzését

NAC—Bástya 7:1 (3:0)

A borongós időben mintegy 2000 főnyi közönség ment ki az erzsébetligeti pályára, hogy végignézze a NAC—Bástya találkozót.

Janina játékező sávjára álltak fel kezdéshez a csapatok:

NAC: Várday, — Molnár, Záborszky. — Szurdi, Juhász, Demény, — Kovács II., Kovács I., Sárvári, Bodola, Haláti. —

Bástya: Bereczky, — Medve, Losonc, — Kalió, Engi, Rámay, — Gecző, Léb, Oroszi, Pálffy, Both.

NAC-támadásokkal indul a mérkőzés és a Bástya hosszú időn keresztül szóhoz sem jut. Gól mégis csak a 30. percben esik, amikor is Kovács II. remek beadását Haláti a hálóba fejel. Még erősebb lesz az ostrom és a 32. percben Sárvári, a 35. percben Bodola góloz.

Szünet után folytatódik a gólzápor. Már a 2. percben eredményes Kovács I., míg négy perc múlva Bodola a védők közt kiugorva ötre szaporítja a gólok számát. Lefutást vezet a Bástya a 12. percben. Gecző átadását Molnár a büntető területen belül kézzel érinti és a megítélt 11-est Pálffy belövi. (5:1). Most mintha leállt volna a zöld-fehér együttes, de azután feljön és a 27-ik, majd a 29-ik percben Kovács I. újabb két gólt szerez.

A NAC-nak nem volt komoly ellenfele a kolozsvári csapat. Egyénileg Kovács I., Demény, Juhász és Sárvári tüntette ki magát. A Bástyától Losonc, Medve és Engi érdemelt dicséretet.

A Ferencváros nyerte az „örök rangadó”-t

Veszélyben az Újpest második helye. — A BSzKRT két hellyel feljebb ugrott s a Tokod került a kiesési zónába

A vasárnapi NB-forduló műsorán szerepelt a Ferencváros—Újpest „örök” rangadó. A többi mérkőzések majdnem mind a kiesés jegyében zajlottak le. A hátulálló elkeseredetten igyekeznek elkerülni a kiesést. Javitani azonban csak a BSzKRT-nak sikerült, a II. helyről a 9-re ugrott elő. Az élcsoportban egyelőre nincs változás, de a WMFC és Diósgyőr két pontnyira megközelítette a két hét alatt 4 pontját Újpestet. Meglepetés, hogy az 5-ik helyezett Elektromos a 7-ik helyre csúszott.

A forduló részletes eredményei a következők:

Ferencváros—Újpest 5:2 (2:1). 15 ezer néző, vezette Kiss. Borús időben, szemerkélő esőben, vizes fűben játszott a két csapat. A Fradi megérdemelten győzött. A mezőnyből Lázár és Gyetvay vált ki. Az Újpestben Nagymarosi volt a középfedezet, de csakhamar helyetteséről Zsengellérről. Góllövők: 11 p. Finta, 16 p. Kalocsay, 28 p. Vidor 11 p. Finta, 12 p. Zsengellér 13 p. Pinta 18 p. Gyetvay.

Szeged—Törekvés 4:3 (4:2). 3000 néző, vezette Németh. Mindvégig élénk iramú küzdelem. A Törekvés többet támadott, de a lövésekkel nem volt szerencséje. Szeged minden megmozdulása veszélyes. Góllövők: 1 p. Kardos, 10 p. Nagy 17 p. Kalmár 20 p. Mester 22 p. Kiss 43 p. Kalmár, 3 p. Déri.

BSzKRT—Tokod 2:1 (1:1). 2000 néző, vezette Rónay. Főlényben játszott a BSzKRT, de gyengén dolgozott a csatársora. A mezőny legjobbja Bíró hátvéd. A Tokodból Mészáros vált ki. Góllövők: Mészáros és Forgács, illetve Mészáros.

DiMAVAG—Gamma 3:1 (1:0). Diósgyőr, 4000 néző, vezette Ipolyi. Végig erős iramú, hullámzó játék. A diósgyőriek gólképesebb csatársora döntött.

SalBTC—Elektromos 3:1 (2:1). Salgotárján, 2500 néző, vezette Ké-

kesi. A hazai csapat lelkesen játszott és megérdemelten nyert.

WMFC—Kispest 4:2 (2:2). Csepel, 4000 néző, vezette Szőke. A csepeliek szünet után rákapcsoltak s az ostrom sikerrel járt.

ATLÉTIKA

Nagyvárad atlétikai eredmények

Kezdők:

Magasugrás: I. Kovács E. (Keresk) 1.45. II. Győry F. (Szt. L.) 1.45. III. Bagoly (Szt. L.) 1.40.

Súlylökés: I. Gáll József (Gépipar) 896. II. Babrik József (Esta) 863. III. Bertóti Lajos (NSE) 832.

Távolugrás: I. Szedernyás Alfréd (Gépipar) 530. II. Kovács Ervin (Keresk) 522. III. Győri Ferenc (Szent L.) 521.

Rúdugrás: I. Csapó Lajos (Gépipar) 280. II. Bertóti Lajos (NSE) 220.

2000 m. mezei futás: I. Gáll József (Gépipar). II. Szedernyás Alfréd (Gépipar). III. Cséte József (Gépipar).

4000 m. mezei futás: I. Medvecz Gábor (Gépipar).

Haladók:

Magasugrás: I. Kiss L. Esta 1.60. II. Janza K. Esta 1.50. III. Cséte Esta 1.45.

Súlylökés: I. Janza Kálmán (Esta) 1165. II. Kiss László (Esta) 1074. III. Lerchner L. (Esta) 975.

Távolugrás: I. Kiss László (Esta) 584 (belépett 598-nál.) II. Bartos István (Esta) 558. III. Cséte (Esta) 541.

Rúdugrás: I. Kiss László (Esta) 270.

4000 m. mezei futás: I. Bányai István (Esta). II. Nagy István (Esta). III. Bordás Sándor (Esta).

Rövid sporthirek

Nagyvárad atlétikai eredmények:

Vasárnap több ifjúsági és kerületi bajnoki mérkőzést bonyolítottak le. Eredmények:

Elektromos—Bocskai 11:0 (6:0).
MÁV—Egyetértés 6:0 (3:0).

Törekvés II—Kolping 4:3 (1:0).
NAC ifj.—Törekvés ifj. 6:0 (1:0)

Junius 22-én játszik az Újpest városunkban

A bajnoki évad befejezése után a NAC együttese érdekes és változatos műsorral lepi meg híveit és a sport-szerető közönséget. Pünkösöd másodnapján a BSzKRT-ot fogadják, míg a bajnokság második helyén álló Újpestet junius 22-ére kötötte le.

APRÓHIRDETESEK

Lakás

3 szobás összkomfortos lakást keresek augusztusra, lehetőleg központban. Cím a kiadóhivatásban. 484

Világos utcai szuterén helyiség azonnal kiadó. Mészáros u. 4. 481

Különléle

Varni házhoz ajánlkozom. Pece u. 33. Pogányné. 503

Középkorú urinő elmenne anyahelyettesnek, házvezetőnőnek, vagy bármilyen állásba. Címe: Növédő Otthon, Szaniszló u. 47. 506

Intelligens nő, magános urnő, vagy ur háztartása vezetését vállalná. Cím: „Jó bánásmód” jeligére a kiadóba. 501

Kultúra Középisikolai Magántanfolyam gyors, lelkiismeretes, eredményes. Budapest, Mester u. 4. IV-3. (Válaszbélyeg). 398

Adás-vétel

Használt férfi ruhát prima anyagból cicsón csak Molnárnál vehet. Bemertér 1. udvarban. Ruhákért magas arat fizetek. 505

Szántóföld 20 hold eladó. Értekezhetni 2-3 órakor. Schwartz Jókai Mór utca 2.

Eladó kis ház nagy telekkel 2000 P. fele fizetendő. Össi telep. — Másik Fő utca közelében kis szőlő, nahelynek alkalmas 4000 P. — Kommandáns réten egy 2 szobás összkomfortos ház 10.000 pengő. Érdeklődni Tatayné, Szigligeti u. 12. 502

Aranyat, ezüstöt, ezüstöt magas aron veszek. órák, ékszer javítok. — Gyenge István ékszerész, Rákóczi u. 19

Adómentes modern 4 szobás magánház eladó. Csaba utca 10 (volt Gyvra utca). Értekezhetni fél 12-1-ig. 497

Legmodernebb díófa háló kombinált szekrény eladó asztalosnál, Szent István (v. Templom) tér 5. 499

Aranyat, ezüstöt, ékszer magas aron veszek. Haslinger ékszerész, Rákóczi ut 8. 545

Eladó Halász utca 46. számú ház előnyös feltételekkel. — Érdeklődni ugyanott. 492

Fotókópiát eredeti okmányairól leggyorsabban készit Foto Aurora, Rákóczi ut 8. 15

Ócska paplan vattát állandóan veszek. Szigligeti u. 5, szuterén. 398

Elveszett

Elveszett bőrtárca Szabó Miklós nevére szőke iratokkal. Becsületes megtaláló hozza a Templom-téri újságos bódéba. 504

Riadatulajdonos:

SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA RT

Fő- és felelősszerkesztő: **Dr. Paál Árpád** Felelős kiadó: **Dr. Scheffler Ferenc**
Szent László-nyomda Rt. igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén. Nagyvárad, Szilágyi Dezső utca 3. szám.